

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnistvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 250.

V Ljubljani v ponedeljek, 2. novembra 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z 1. novembrom pričela se je nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Skupili so jo!

Marsikatero orožje se je s strani čestite opozicije vihtelo nad sedanjo vlado, katera raznim po ministerskih naslonjajih hrepenečim levičarskim korifejam vedno še neče storiti usluge, da se jim umakne ter sedeže svoje prepusti smejočim se levičarskim dedičem, marsikatera baterija demaskirala se je tekom adresne debate, ali od nobenega sredstva se nemški liberalci toliko vspeha niso bili nadejali za svoje namene, nego od drzne taktike nasproti armadi. Dobro vedó, kolikega pomena je naša vojna za državno celoto, za obstanek naše monarhije. Dobro vedó, da avstrijski armadi tudi dandanes še veljajo Grillparzerjeve

beseede, izjavljene v vihrav 48ega leta: „In deinem Lager ist Oesterreich“. Naravna posledica temu dejanjskemu razmerju je in mora biti, da strankarska strast in narodno protivje nikdar ne smeta oglodati in razjedati trdnega ozidja naše vojne organizacije, da mora vojaštvo naše ostati po polnem hors de concours pri vseh političnih bojih, katere bijejo med seboj narodi avstrijski. To zahteva življenski interes naše monarhije, to zahteva poklicani varuh tega državnega interesa, najvišji vojaški gospodar, presvitli vladar naš. In tedaj ni bila napačna kombinacija gospodov levičarjev, slikati avstrijsko vojništvo, kakor da bi se tudi med njimi že bil vgnjezdil narodni razpor ter krivdo te prikazni pripisati Taaffejevemu kabinetu. „Sedanja politika prouzročila je narodno protivje celo v cesarski armadi, tedaj čuvaj krona našo vojsko ter odpravi to ministerstvo, to vlado, katera temelj in podstavo spodkopuje našemu vojaškemu stanu!“ Tako so umovali levičarji, in izvolili so si dr. Knotza — mož ima baje najkrepkejša pluča in najglasnejši organ — da v javni seji z njemu lastno gracijoznostjo na krožniku obtožnico izroči ministerskemu predsedniku.

No, znano je, da se je grof Taaffe odločno branil, sprejeti obdolžno pismo iz takih rok in od take stranke. Znano je, da je z ono samosvestnostjo, katera izvira iz dobre, poštene vesti, zavračal neosnovane napade. Znano je tudi, da je o pravem času kakor z mrzlim vodnim curkom ohladil razgrete protivnike, prečitajoč jim dopis vojnega ministerstva, kateri kategorično zanika vse vesti o narodnih prepirih v armadi ter levičarske pritožbe pokaže v vsej svoji nagoti in jalovosti. Uže takrat bila je opozicija očitno poparjena, do-

godek pa, kateri se je te dni vršil v vojniškem oddelku ogerske delegacije, moral je tembolj užalostiti krdela naših protivnikov.

Tudi v ogerski delegaciji so se namreč razpravljali takozvani „narodni prepiri“ in izgreli med našimi vojniki. Delegat Beöthy obrnil se je do vojnega ministra Bylanda z vprašanjem, je-li mu kaj znano o teh dogodbah. Toda načelnik vojaške uprave je takoj svečano izjavil, da takih izgrediv dosihmal ni bilo v naši armadi. Pripovedko o uradni okrožnici vojnega ministerstva, prouzročeni po enakih prepirih, označil je kot golo izmišljotino. Da se pretepi sem ter tja pripeté med moštvo raznih polkov, tega pač minister ni tajil. Ali podobni izgrediv bili so in bodo, ter izvira jim ni iskati v narodnih nasprotjih, temveč v vsakdanjih razlogih. Drastično je ob jednom dokazal, kako se take malenkosti pretiravajo. Na pr. pri onem pretepu v Plznu, kjer je Knotz govoril o 30 ranjenih, je istina, da je le trojica vojakov bila poškodovana. In ogerska delegacija, oziroma njen odsek, ocenil je levičarske napade po njihovi vrednosti; odgovor ministrov se je vzel na znanje, in Beöthyjevo vprašanje se niti v zapisnik ni sprejelo, tako so Ogri prepričani o ničevosti teh slabo izumljenih, neosnovanih bajk!

Skupili so jo tedaj, zagrizeni opozicionalci, skupili pri adresni debati v državnem zborn, skupili v ogerski delegaciji! Bode-li blamaža, koja so si nakopali s svojim nepremišljenim udarcem, streznila vročerkvno gospódo? Dasi srčno želimo, da se levica zopet sama najde, da opusti svoje dosedanje destruktivno razdirajoče ravnanje, omejitva se na področje lojalne opozicije, vendar nam sila malo upanja preostaje nasproti dejanjskim

Listek.

Prokleta!

Roman. Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Zdajci se gospa Bussiéres bliža slepici, prime jo za roko ter dobrotno izpregovori:

„Vas je zadela huda nesreča. Pa umirite se. Ne tresite se tako. Vsi nesrečni ljudje spadajo k moji družini. Dejte, sedite sim k meni, sestra moja ter povejte mi, kaj lahko grofinja Bussiéres za vas stori.“

„Ko spoznate, gospa grofinja, vso nevrednost mojo,“ odgovori slepica z bolestnim glasom, „potem me jezno in zaničljivo pahnete od sebe. In vendar prišla sem sim, da vas prosim odpuščanja!“

„Moj Bog, moj Bog, kaj ima to pomeniti?“ Slepica poklekne ter jokajoč sklene roke. Grofinja jo iznenadena in zelo ganena hoče jo vzdigniti.

Pa tujka zelo nemirna zakriči:

„Ne, ne! Tu je moje mesto; kajti jaz sem malopridnica. O, gospa grofinja, gospa grofinja,

imejte usmiljenje z mano, odpustite mi, o odpustite mi!“

„Pa kdo li ste? In kaj vam imam odpustiti?“

„Jaz sem ničvredna stvar, in vi mi imate odpustiti grozno zlodejstvo!“

„Nesrečnica? Vam se meša . . . Vi me plašite . . . Zaman iščem v svojih spominih . . . Ne, jaz vas ne poznam! . . .“

„Gospa grofinja me takoj spoznate, ko vam bom imenovala svoje ime. Najprej pa poslušajte, kako se je maščeval Bog nad mano, ki sem vas izdala! Kajti Bog, Bog pravičnosti, kaznujoči Bog me je udaril s svojo sibo! . . . Slepa! . . . slepa! . . . Strela božja me je zadela, ogenj nebeški mi je opalil vlase in kožo moje glave! Ogenj nebeški mi je opalil čelo ter ugasnil na veke luč očí! . . . V pepel sem se imela spremeniti! A Bog tega ni hotel; kazni bi bila tedaj premeška. Zaklel me je v to, da dalje živim ter se spominam svoje grdobe in se kesam zbog hudodelstva svojega! Obdaje me brezkončna noč; pa celo v najčrnejši tej noči živo gledam pred seboj podobo svojega zločinstva!“

Poslušajočo grofinjo je groza obhajala.. Ni vedela, kaj bi mislila.

Slepica pa govori dalje: „Jaz stanujem daleč od tukaj, v okolici Soissons. S tem svojim sinom potovala sem sim, da zadobim vaše odpuščanje, gospa grofinja. Saj ste tako dobri, tako krotki in plemeniti; mislila sem si, da vas moje stanje gane in da ne bote se glušili ponižni prošnji obupane ženske!“ — „Jaz ne umem ničesar o vsem tem, kar mi pravite“, odgovori grofinja s tresočim glasom. „Za božjo voljo, izjavite se jasneje; povejte mi, kdo da ste.“ — „Bila mi je nekdanj čast, da sem služila pri gospe grofinji“, zavrne slepica. „Gospa grofinja ste me imenovali Marijeto.“ — „Marijeta? vi ste?“ zavpije grofinja Bussiéres. — „Je li mogoče?“ — „Da!“ zajecelja slepica. „Jaz sem nevrednica, katero ste odlikovali s svojim zaupanjem, katera vas je pa v zahvalo izdala!“

Grofinja šepetala je vsa iz sebe: „Moj Bog, moj Bog, kaj ima to pomeniti?“ Potem nadaljuje: „Vi me prosite odpuščanja. Dobro! Rada vam odpustim, pa povejte mi: kaj? Vi ste me izdali? Kako? Zakaj? Govorite! Kaj ste mi naredili slabega?“

razmeram. V postopanju vladnih protivnikov iz levičarskega ostroga je metoda, je neka sistematika. Pogled na Česko in žalostne ondote prizore nas bode osvedočil o istinitosti naše trditve. Du-hovi v tej lepi kraljevini razdražijo se dan za dnevom s pretiranimi pripovedkami o ljudski raz-gretosti in o nasilstvih, provzročenih po narodni nestrpnosti. Vsaka mala praska se natančno za-beleži, povekša se in slika z vpajočimi bojami, potem se cela legenda napravi o takem dogodjaji-ter po sto in sto strankarskih listih med svet raz-pošilja. Ni čuda, da si naposled tudi najmirnejši državljani domišljajo, da velike nevarnosti preté njegovi narodnosti in fizični varnosti. Ista metoda, katera tako žalosten sad rodi v pokrajinah ob Labi in Ogri, ista metoda poskuša se sedaj tudi med avstrijskim vojaštvom. Le da se tu hujskačem ne bode posrečilo! Zlasti kar je Slovanov v na-šem cesarstvu, razsodni smo dovelj, da narodnih homatij ne bomo privabili v našo vojno. Spoštu-jemo in ljubimo to armado, kateri leto za letom izročamo cvet svoje mladosti, sinove svoje in brate. Sleheri izmed nas spozná, da se duševna zvez-nost v vojski raztrga in razdene v istem hipu, v kojem se narodni razpor udomači med našimi polkovi.

Previsoko cenimo pomen in nalogo cesarske armade, preveč se zanimamo za težnje, kojim mora služiti, da bi disciplino vojaško razdirati ho-teli z narodnimi nasprotji. O svojih sinovih, ka-teri so na cesarsko povelje prisegali k staro-častnim avstrijskim zastavam pričakujejo i sloven-ski očetje, da dokler nosijo cesarsko suknjo, nič drugega ne bodo nego — cesarski vojaki. Da do-stojno spolnijo svoj težavni, ob enem pa častni poklic, da se motiti ne dadó političnim rovarjem in izzivajočim agentom, za to skrbela bode strogost vojaškega reda, ž njo vred pa za-konitost in lojalno mišljenje, po kojem se odliku-jejo avstrijska plemena. In te tolikrat dokazane lastnosti bodo naposled vendar le močnejše nego levičarske agitacije in — Knotzovi napadi!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

8.) Za tarif. šte. 324. — „Kali in natron.“
Vsled ogromnega tekmovanja med Anglijo in Nemčijo vsiljujejo se v Avstrijo bromokisle kali- in natronove soli, nevtralne in kisle, zadnji čas po-sebno iz nemških tvornic (kakor kaže statistika) po tako nizki ceni, da sedaj to blago komaj 40 gld. za metercent vrže, ki je ob času, ko se je sedanja colna tarifa vrejevala, veljalo 60 gld. Razvidno je toraj, s kako zgubo delajo tvornice, ker je blago za 20 gld. v ceni upalo. Ako je vis. vlada uže ob vrejevanji sedanje carinske tarife uvidela potrebo, da se poviša carina, ko je blago veljalo še 60 gld.,

Marijeta izpove sedaj ihteč, tožeč in grevajoč se o vsej zlobnej zaroti proti grofinjinemu otroku. Grofinja je bila, kakor da je padla iz oblakov. Tudi ona poklekne ter tresoče svoje roke po-vzdigne k nebesom.

Njen otrok, ki ga je tako dolgo objokovala, bil jej je torej uplenjen!... Kaj so pač naredili iz njega? Kaj je pač postal?... Obile solze so jej tekale po licih a njene oči so se svetile. Potem izpregovori z ganenim srcem: „Uboga Marijeta, jaz vas pomilujem! Naj bi bilo vaše zlodejstvo še večje, ne bi vam mogla česa očitati danes, ko vam kes napolnjuje srce!... Marijeta! Vi ste mi pri-nesli novo veliko boleost, a ob enem zabliskalo mi je zopet upanje. Vstanite, Marijeta, vstanite, vam pravim! Zakaj vi niste največ kriva! Gro-finja Bussières vam odpušča!“...

Slepica in njen otrok ostali ste čez noč v gradu.

Grofinja je uganila sedaj vse. Umela je s kakimi črnimi mislimi je deloval njen soprog, in kesala se je, da mu ni izprva dokazala svoje ne-dolžnosti.

Drugi dan, ko je Marijeta bila zapustila grad, odpotovala je grofinja v Pariz. Saboj vsame pismo

toliko bolj je opravičena viša carina sedaj, ko velja blago le še 40 gld.

Trošivec tega blaga, ki se mu s tako brezceno ponuja ne čuti razlike celó za 10 gld. prav nič, kajti tekstilno obrt in barvarstvo tkanin, kateri jedini rabite te izdelke, izvršujejo stoteri, in celó razlika za 20 gld. na metercent se ne dá, na pr. za meter zgotovljene barvine, prav nič uračunjevati.

Odsek predlaga povišanje colnine na hromo-kisle kali- in natronove soli, nevtralne in kisle, od 4 gld. na 10 gld. za 100 kilogr.

9.) Za tarif. šte. 340. — „Voščene sveče.“

Glede voščenih sveč se opomni, da kranjske in goriške voščence hudo tekmovanje po italijanskih tovarnah trpe.

Dalmacija, Istra, Primorsko, hrvaško Primorje, pa tudi južni Tirol rabijo mnogo voščenih sveč. Največ sveč se uvažja z Italijanskega, posebno iz Benetke.

Trgovinske zveze naših južnih dežel z Be-neškim so se iz časov, ko je bila ta sosednja de-žela še avstrijska. Sicer se je pa zadnja leta trgovina v mnogovrstnem blagu z Italijo mnogo predručala, ali ravno glede voščenih sveč je ostalo isto razmerje, ker trošivci blago še vedno iz beneških tvornic naročajo, ki niso le največe na svetu, ampak tudi uže stoletja sloveče.

Avstrijski voščeninarji so tej stvarni in mora-lični premoči Italijancev nasproti tembolj brez-zasčitni, ker je avstrijska uvoznina za voščene sveče neznatna, ki komaj 4% vrednosti blaga znaša. Da je uvoznina za voščene sveče res mnogo pre-nizka, razvidno je uže iz tega, da je za-njo po tarif. št. 340 (voščene sveče, voščeni stočki itd.) le 10 gld. na 100 kilogr.; za trikrat cenejše steari-neve pa se pobira viša carina z 11 gld. na 100 kilogr. po tarif. št. 341 (sveče ne posebno ime-novane, na pr. in stearine, kamnega voska itd.); kajti cene voščenih sveč so za vsacih 100 kilogr. 250 gld. do 300 gld. a. v., one stearinovih pa 80 gld. do 95 gld. a. v.

Avstrijskemu svečarju je bilo do sedaj radi tako nizke, popolnoma neopravičene colnine ne-mogoče, da bi se bil branil italijanskemu tekmo-vanju, tem manje, ker italijanski svečarji vsled nizke plovne voznine svoje izdelke našim dalma-tinskim, istrijskim in hrvaškim pristaniščem ceno in skoro brez lastnih stroškov dovažajo, avstrijski odmorski voščeninar pa mora plačevati še vedno drago železnično voznino, da more s svojim blagom do Trsta ali do Reke, od koder še le je mogočo daljna razpošiljatev v avstrijske pomorske pokrajine.

Na izvožnjo iz Avstrije v Italijo ni misliti, ne gledé na to, da je v Italiji voskina obrt mnogo bolj razvita, marveč ker Italija za voščene sveče „cera bianca lavorata“ 40 lir = 20 gld. av. velj. v zlatu na vsacih 100 kilogr. uvoznine pobira, tedaj dvakrat več nego sedaj o Avstriji. — Raz-

vidno je tedaj, da avstrijski voskinci obrtnik ne more le izvažati v Italijo, ampak da ima, žal! še celó truda, da se v svoji lastni deželi proti itali-janskemu tekmovanju vzdržuje. Temu nenarav-nemu razmerju dá se le s tem odpomoči, da se colnina za voščene sveče (tarif. šte. 340) znatno poviša, in sicer vsaj na 40 gld. za vsacih 100 kilogramov.

Tudi se iz Italije uvažja še druga vrsta cer-kenih sveč, ki so delane iz nekakove mešanice voska in nadomestkov, to je stearina, kamnega voska i. d., in katere zaradi nizke cene avstrijskim iz pristnega čebelinega voska delanim svečam zeló škodujejo.

Iz tega razloga nasvetuje odsek, naj bi se colnina za tarif. šte. 341 (sveče ne posebno ime-novane) najmanje na 30 gld. za 100 kilogr. povišala.

Pri glasovanji so se vsprejeli vsi odsekovi predlogi.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Minolo soboto dajal je v odseku za vnanje zadeve ogerske delegacije pojasnila o vnanjem položaji. Gledé Nemčije je poudarjal, da so raz-mere vedno prijazne; na obeh straneh vlada po-polna zanesljivost. Gledé Rusije so razmere tudi prijazne, kakor jih je minister uže vlansko leto označil. Gledé vzhoda izjavil je Kálnoky, da o fak-tični združitvi vzhodne Rumelije z Bolgarijo ne more biti govora. Bolgarske čete so v vzhodni Rumeliji ter so zbrale več prostovoljcev, do akcije pa še ni prišlo. Vsa zadeva je še nerešena, torej tudi druge države ne morejo terjati kaj ozemlja v odškodnino. V tem oziru se še ni storil nobeden oficijelen korak. Na vprašanja gledé konference ni minister hotel odgovoriti iz državnih vzrokov. Gledé Srbije je dejal Kálnoky: Naša razmera k Srbiji je razmera prijatelja k prijatelju in blago-hotnemu sosedu, kateri časih daje dobre sveče. Take dajemo, a na svobodo njenih ukrepov ne-čemo nikakor odločilno vplivati. Jednake sveče dala je Avstrija tudi Grčiji, naj bode namreč zmerna in previdna.

V Brnu snide se dne 16. novembra enkéta, katera se bode imela baviti z vprašanjem, kako bi bilo možno pomagati propadajočemu kmetskemu stanu. Deželni odbor je na naročilo deželnega zbora natančno preiskaval agrarne razmere ter dotične poizvedbe predložil omenjeni enkéti.

V gališkem deželnem zboru predložil se v prihodnjem zasedanji predloga o posilnem zavaro-vanju proti ognju.

Tu je deželo.

Pri volitvah volilnih mož za pruski deželni zbor vršili so se na več krajih burni volilni boji

Grofinja ide mimo njega ter reče: „Pridite!“ Germain sledi grofinji spoštljivo in ponižno. Vstopita v salon.

„Germain,“ izpregovori grofinja s trepetajočim glasom, „vedela nisem, da je vaš gospodar odpo-toval. Hotela sem govoriti z njim. Pa morda mi vi lahko neko stvar pojasnite. Saj veste, kaj se je zgodilo v gradu d'Arfeuilleskem; kajti bili ste pomagat grofov pri odvedenji mojega otroka!“

Stari sluga plašno odskoči. Grofinja nadaljuje: „Jaz sama sem vse šele včeraj izvedela. Pa jaz pozabim in odpustim — toda s pogojem, da mi takoj poveste, kaj ste naredili z mojim otrokom ter kje da se sedaj nahaja. Vrnite mi mojega sina!“ — Germain vzdihne.

„O Bog, o Bog!“ zamomlja. „Ti si me pre-dolgo pustil živeti!“ — „Čakam odgovora, Ger-main, čakam odgovora!“ — „Ah, žalibog vam ni morem ničesar povedati!“

Grofinja trdo prime služabnika za roko.

„In zakaj mi ne morete ničesar povedati? Odgovorite mi, zakaj ne?“ — „Jaz sem obupan, gospa grofinja!“ — „To vse mi ne pove, kje je moj otrok! Germain, jaz vas prosim, in, če ma-terina prošnja nema veljave pri vas, onda vam

Lucijanovo in list starega Luranne-a, ki sta pri-čala o njeni nedolžnosti.

S kakimi občutki je gledala, kako so se od-pirala vrata stare palače, hiše, v katero je mis-lila, da nikoli več ne stopi!

Vratarja, tujega jej moža, povpraša: „Je-li gospod grof Bussières v Parizu?“

Vratar odgovori: „Gospod grof je uže leto dnij na potovanji.“

Grofinja prebledi ter omahne. „Tedaj ni no-benega tu, s komer bi lahko govorila?“ povpraša s zadušnim glasom. — „Nobenega razen gospoda Germaina, ki je intendant gospoda grofa.“ — „Ah, Germain, Germain!“ klikne grofinja. „Hočem videti gospoda Germaina!“ — „Kako se zovete, milostiva gospa?“ — „Jaz sem grofinja Bussières.“

Vratar omahne.

A grofinja dostavi: „Pojte, prijatelj moj, po-vprašajte intendanta grofovega, ali hoče sprejeti soprogo svojega gospodarja.“

Vratar leti kakor znorel preko borjača, a grofinja stopi na lahko proti stopnicam. Baš je nogo na prvo stopnico postavila, ko prileti Ger-main gologlav k njej ter se jej mnogokrat spošt-ljivo prikloni.

proti svobodnjakom; vendar se skoro nikjer ni posečilo, da bi bili nacionalno-liberalci in konservativci združeno pobijali v popolni meri svobodnjake. V Berlinu kakor v Vratislavu bili so izvoljeni kandidati svobodnjaške stranke z veliko večino. V Gdansk, Stettinu, Elbingu, Wiesbadenu, Kielu, Altoni in Königsbergu obdržali so svobodnjaki tudi svoje sedeže.

Švicarski zvezni svet razglasil je zvezni proračun za 1886. leto; proračun znaša 22 389 275 frankov, primanjkljaj 470 000 frankov. Največji izdatki znašajo za vojaštvo, blizu 15 milijonov.

Položaj na jugu je še vedno nespremenjen. Pičla poročila, katera dohajajo od tam doli, poročajo navadno le podrobnosti iz tega ali onega labora. Vse pričakuje izrek konference.

Turčija zbira neprestano od vseh strani svoje čete v evropski Turčiji. Zatrjuje se, da v kratkem spravi pod orožje ter popolnoma za boj pripravi 170- do 180 000 mož.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 31. oktobra. (Izv. dop.) Slabi nasledki domačega razpora, ki je pri zadnjih dolenjskih volitvah v državni zbor duhove razburil, še niso zginili iz spomina, vendar se kaže, da se zopet vrne mir ter si podamo bratske roke in delujemo složno v prid domovine, a zdaj se je od neke strani začelo zopet trobiti v bojni rog in to v organu, ki bi moral zastopati krščanska načela in širiti krščansko ljubezen, pomirjenje, spravo.

Vodnik, Slomšek in drugi častiljivi duhovni bili so prvi pisatelji in buditelji slovenskega naroda. Narod jim hrani hvaležni spomin. Oni so zbirali zgubljene atome narodnega življenja; bližali so se bratje, čut skupnosti se je krepčala in razkosani narod hrepenel je po združenju. A kam so pritirali neki proroki novejših dob, kam je zagazila njih politika?

Dan na dan se je pisarilo proti meščanstvu, napadali posamezni možje, ki so se trudili za blagor domačije in celo domoljubom, ki so vse svoje moči posvetili slovenski domovini, se ni prizanašalo, ker se niso uklonili diktaturi, ki dan na dan odganja posvetno izobraženstvo. Narodno mišljenje strokovnjaki se silijo, da prepuste s težkim trudom pridobljena mesta narodnim protivnikom. Zgovornih, delavnih, nadarjenih poslancev nikar pošiljati na Dunaj, oni so nevarni, je novi evangelij onega lista. Slovencem prijazno vladu napadati, njene prizadeve spodbijati, smatrajo nekateri zaslepljenci za veliko zaslugo. Ni jih sram, da hvalijo Knotza, da so malomarni za slovenski program in se družijo z onimi, ki se boje uresnitve slovenskih teženj. Neradi se spuščamo v rekriminacije in radi molčimo o načinu, kako se dela javno mišljenje. A nikar ne pozabimo,

velevam: vrnite mi mojega otroka! Povem vam, da ne grem odtod, dokler ne izvem, kje da se nahaja! In, ako ostanete pri svojem molčanju, dobro, potem se obrnem do sodišča. Jaz hočem zopet imeti svojega sina, hočem svojega otroka, hočem svojega otroka! . . . — „Gospa grofinja, jaz si ne upam, da bi vam povedal. . . .“

„Vse si upajte, Germain; govorite, govorite!“ „Kakor veste, ima se gospod grof mnogo potraževati o grofici Gontranu.“

„Izvedela sem, da se je moj starejši sin skazal nevednega svojega imena. Slepa ljubezen očeta mu je bila pogubna. Pa drugi sin, Germain, drugi sin? . . .“

„Gospod grof ga je hotel uže davno nazaj poklicati. Prisezam vam to, gospa grofinja! Brez nade zaradi nevhvaležnosti groficeve, hotel vam je vrniti vašega sina! Ah, on je hudo kaznovan, kajti, zdaj . . . zdaj dvomi.“

„Kaj dvomi, Germain?“

„Tega ne morem povedati gospe grofinji . . . gospod grof je mislil . . .“

„Da sem ga varala, in da ta otrok . . .“

„Žalibog, da je tako, gospa grofinja.“

„Ah, potem mora, se ve da, trpeti.“

da smo Avstrijci, da smo Slovenci — sodeželani, da sloga jači, a nesloga tlači in da je nevarno drugim jamo kopati. Mir vernim dušam in mir tudi med volilci, ki bodo po odpovedi gosp. prof. Šukljeta kmalu zopet poklicani na volišče. Žal nam je, da se je odpovedal, ker se je bati novih viharjev, vendar imamo upanje, da se prej med volilci pogrešana sloga zdaj zopet pokaže ter da se spozna želja večine. Pustimo uže jedenkrat naši narodni stvari kvarne osebne mržnje, potrpiamo osebne slabosti posamičnika, delajmo le v blagor širne Avstrije, v blagor krasne domovine slovenske!

Razne vesti.

— (Kje počiva Krištof Kolumb?) Več let uže trpi učen prepir o zadnjem počivališču slavnega odkritelja, to je, kje so zdaj ostanki njegovi. Umrl je 21. maja 1506 v Valladolidu ter bil pokopan v tamkajšnji cerkvi franjevske. Leta 1513 so mrliča prenesli v Seviljo na samostansko pokopališče. Seznan se je, da je Kolumb želel počivati na Kajitiju v S. Domingu. Torej so Kolumbove trohline tja prenesli ter v stolnico položili l. 1550. Leta 1795 je bil Domingo odstopljen Francoski, in nato so Španci prenesli Kolumbov prah v Lorenzo na Habani, in v tamkajšnji stolnici spravili 19. januarja 1796. To se danes trdi kraljevsko španska „Academia de la Historia“. Ljudovlada na S. Domingu pa se drži prepričanja, da je drage ostanke svetoslavnega odkritelja ona shranila v svoji stolnici sandominški 10. septembra 1877. To mnenje, učeno zgodovinsko razpravljeno, je ljudovlada naznanila vsem ameriškim in evropskim vladam. Nato se je odprlo velikansko mednarodno vspešno podpisovanje, da bi se Kolumbu postavil vreden spomenik v S. Domingu. Španska o tem venomer dvoji. Zato je sandominška ljudovlada po diplomatičnem potu vsem vladam poslala pisma, naj odločijo enega ali več poslancev ter jih odpošljejo na zgodovinski shod v mesto S. Domingo, 10. septembra 1885, da z znanstveno kritiko in z zgodovinskimi dokazi rešijo preporno prasanje, kje da počiva Krištof Kolumb. — Kaj se je v tem oziru zgodilo in določilo, doslej natanko še ni znano.

— (Cesarjevičev lovski pes) postal je žrtev tragične usode. Kakor se iz Štokera poročila, nahajal se je ta pes pri ondnotnem gozdarji Rottnerji na sledu in je pred nekolikimi dnevi ušel. Kakor je preiskava pokazala, je bil pes vjet, ubit in — povžit. Sin nečega železniškega paznika je bil zaloten kot tat tega psa, čegar meso so si privoščili delavci, drug čuvaj je pa stržil kožo. Dotični krivci se bodo imeli zagovarjati pred okrajno sodnijo štokeraško.

— (Blagoslov pri otrocih.) V „Leipziger Tagblattu“ naznanjata Hermann in Marija Ziliak svojim prijateljem in znancem včest, da se jima je narodil devetindvajseti otrok.

„Kakor pogubnik!“

„Zakaj pa mi ni vrnil mojega sina?“

„Ker ne ve, kaj je iz njega!“

Grofinja hudo zakriči.

„Mrtev! mrtev!“ zastoče zamolklo revna gospa.

In pri tem se zgrudi na na naslonjač.

Germain vzdihne ter povesi glavo.

Po malem odmoru nadaljuje grofinja s zadušnim glasom: „Germain, ali me ne hočete varati? Ah, ne, ne, vi mi ne pravite resnice!“

„Žalibog je le prerresnično, kar vam pravim. Navzlik vsem prizadevanju ni se mi posrečilo, da bi izvedel, kaj je s sinom gospe grofinje!“

Gospa Bussières udari v jok ter zakriči:

„Meni je tako, kakor bi ga bila uže v drugo izgubila! O, Germain, povejte mi vse, kar veste o življenju in smrti nesrečnega mojega otroka!“

Stari sluga je vbogal.

Nekoliko ur pozneje zapusti grofinja Pariz, kjer ni imela ničesar več opraviti. Preden se pa povrne na d'Arfeuille, odpotuje v Chevrigny. Tam poišče staro Violet in druge stare ljudi. Vsi so hvalili njega, ki so ga zvali gospoda Leona. A vsi so tudi dostavljali: „On je gotovo mrtev; kajti sicer bi se bil vrnil!“

(Dalje prihodnjič.)

Domače stvari.

— (Nj. veličanstvo presvitli cesar) podaril je po slednji povodnji poškodovanim Tirolcem zopet 20 000 gld.

— (Spremembe v vojaštvu.) Stotnik Žiga Klug v 9. lovskem batalijonu pride kot major k 17. pešpolku baron Kuhn. Na dalje so povišani v 97. pešpolku: Ivan Polajnar in Teodor Praner v stotnika prve vrste. Stotniki drugega razreda so imenovani Jakob Modrijan in Hugo Clausnitz v 97. pešpolku in Evgen Konschegg v 17. pešpolku. Častniki postali so kadetje: Rajmund Udy, Josip Pelikan, Fran Michel, vsi trije 97. pešpolka; Karol Bruner, v pešpolku št. 17, Gustav Garzarolli pl, Thurnlack, v koroškem pešpolku baron Dahlen št. 7; pri konjici: Ernst grof Wurmbbrand-Stuppach, v husarskem polku Fran knez Liechtenstein št. 9; pri topničarstvu: Ivan Klein topničarskega polka pl. Gerlich št. 14, prvi težki baterijski diviziji št. 26. V rezervi postali so nadčastniki: Robert Folius v 97. pešpolku; pri lovcih: Tilen Kastrevc, 7. lovskega batalijona; Karol Tambornino v trdnjanskem batalijonu št. 12. Častnikom imenovan je kadet Anton Jeras, v topničarskem polku baron Hartlieb št. 13. Majorja avditorja imenovana sta stotniki avditorja dr. Jos. Gottlieb, pešpolka baron Kuhn št. 17, pri garnizijskem sodišči v Ljubljani, in Miroslav Pogačnik garnizijskega sodišča v Temešvaru. Major Teodor Drenik premeščen je od pešpolka baron Weber št. 22 k pešpolku št. 6.

— (Klub pisateljskega društva) je zboroval zadnjo soboto v salonu čitalniške gostilnice. Zborovanje je vodil g. Vaso Petričič. Predaval je jako zanimljivo g. dr. Vošnjak o „Mističnih prikaznih človeškega duha“ ter obljubil o priliki to predavanje nadaljevati. Zborovanja se je udeležilo 41 gospodov.

— (Obisk grobov) na pokopališču pri sv. Krištofu oviral je včeraj neprestano silen dež, vendar je obilo vernikov navzlic slabemu vremenu potovalo na pokopališča, do se prijazno spomina svojih dragih. Grobovi bili so okrašeni z obilnimi svežimi vencami in svetilkami. Grob Vodnikov, Bleiweisov in Jurčičev itd. bili so z obilnimi vencami odičeni, na grob Matije Čopa pa so položili šestdesolci krasen venec. „Slavec“ in čitalniški pevci popevali so žalostinke mestu na grobeh v kapelici.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj predstavljala se je uže predobro znana igra: „Mlinar in njegova hči;“ našla je, da-si uže tolikrat ponavljana, vendar pri mnogobrojnem občinstvu precej pohvale. Igralci skušali so vsi po svojih močeh ugoditi svojim ulogam, posebno pohvalno pa so igrali gg. Kocelj, Danilo in Slobodin ter gđc. Zvonarjeva, Vrtnikova in Nigrinova.

— (Priznanje) ali pohvalno pismo je dobil od c. kr. okrajnega šolskega sveta v Novem Mestu gosp. pater Florentin Hrovat, voditelj deške šole pri franciskanih, za spisovanje knjižic za mladino in šolo.

— (Ponarejevalec denarjev.) Iz Medvode se nam piše: Dne 28. t. m. ob polu petih zjutraj oglasi se pri tukajšnji mitnici nek kmet, da bi plačal od voza. Mitničarica Marija Slapničar opazila je pri tem, da je leta potegnil dve mošnji za vrstjo iz žepov in da je bilo v vsaki mošnji po več srebrnih tolarčkov. Tudi njej jednega ponudi, a ona spozna takoj, da je ponarejen. Na to da ji drugega, a ona vrne mu ga z isto opomnjo. Plača ji tedaj z drobižem rekoč, da uže ve, kedo mu je ta denar dal. Ker je opomnil, da se čez dan zopet tod vrne, naznanila je Slapničar celo zadevo žandarmeriji. Vrnil se je res, na kar ga je žandarmerija prišla. Pri preiskovanju obleke, dobili so v črevlju 4 tolarčke. Dotičnik imenuje se Luka Žirovnik in je kočar iz Zbilj. V njegovem stanovanju našli so vse, kar je za ponarejevanje tolarčkov potreba. Tiček je sedaj pod ključem.

— (Opekla se.) Iz Loke poročila se nam: Dne 18. t. m. paslaja 15letna pastarica posestnika Urbana Aliča v Godešicah sama na paši. Napravi si ogenj, a pri tem uname se ji obleka. Ker si ni znala pomagati, opekla se je tako, da je dva dni potem za opeklinami umrla.

— (Kaj stori nesloga.) Pri novomeški okrožni sodnji bila je dražba za ometanje dimnikov obeh sodnijskih hiš. Za eno leto je bila nastavljena cena okolo

70 gold. — Navzoča dva dimnikarja zbijala sta ceno drug drugemu tako dolgo, da bo slednjič eden njiju celo leto se po dimnikih plazil za 2 krajcarja.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 1. novembra. Bolezen dr. Herbsta se je obrnila na bolje, vendar je še nevarnost velika.

Kahira, 1. novembra. Kedive sprejel je danes Drummonda Wolffa, kateri mu je izročil svoje pooblastilo. Kedive se je izrazil, da bode med Anglijo in sultanom sklenjeno sporazumljenje najtopleje podpiral. — Kedive je potem obiskal Drummonda Wolffa.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 2. novembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.45
» » » srebreni	82.95
Zlata rent.	109.20
5% avstr. rent.	99.75
Delnice narodne banke	869.—
Kreditne delnice	282.—
London 10 lir sterling	125.20
20 frankovci	9.95
Cekini c. kr.	5.93
100 drž. mark	61.50

Uradni glasnik

z dne 31. oktobra.

Razpisane službe: Pri c. kr. rudniškem vodstvu v Idriji služba magacinerja z dohodki XI. postopnega razreda. Kavcija v znesku letne plače. Prošnje, podprte z dotičnimi spričevali, tekom štirih tednov c. kr. idrijskemu rudniškemu vodstvu.

Razpisane ustanove: Pri mestnem magistratu v Ljubljani za tekoče šolsko leto 1., 2. in 3. stipendija Jarnej Zalokarja, vsaka po 50 gld. — Pravo podeljenja imaljubljanski župan. Prošnje, podprte z dotičnimi spričevali, do 20. novembra mestnemu magistratu v Ljubljani.

Naprava novih zemlj. knjig: V Kočevju za davkarsko občino Vozaj; poizvedbe dne 1. in 14. novembra; v Logatci za katastralno občino Grahovo; poizvedbe dne 14. novembra.

Dražbe: V Ljubljani hiša Herm. Rakovca v Gradščici (2000 gld.) dne 7. decembra.

Mrtvim proglašen je od c. kr. dež. sodnije v Ljubljani Tomaž Forte iz Kotedreža (okr. glavarstvo Litija), ki se je leta 1813 podal na vojsko in se od tedaj pogreša.

Umrli so:

Dne 29. oktobra. Cecilija Šegatin, gostinja, 57 l., Kravja dolina št. 11, jetika.

Dne 30. oktobra. Marijana Podpeskar, dekla, 30 l., Florijanske ulice št. 10, srčno otopljenje. — Pavel Bončar, sin hiš. posestnika, Pred škofijo št. 17, davica.

V civilni bolnici:

Dne 28. oktobra. Marija Božič, soproga rudokopa, 29 l., otroška mrzlina. — Ana Smrekar, gostinja, 66 l., kron. črevesni katár.

Dne 29. oktobra. Marijana Hirschenfelder, delavčeva hči, 11 l., pijemija.

Dne 30. oktobra. Urša Ivančič, delavka, 36 l., pljučna tuberkuloza. — Marija Grošel, čevljarjeva soproga, 42 l., pljučna tuberkuloza. — Ana Javornik, kovačeva soproga, 56 l., vodenica.

Tržne cene.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 22 kr., domače 6 gld. 50 kr.; reš 5 gld. 20 kr.; ječmen 4 gld. 37 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; ajda 4 gld. 23 kr.; proso 5 gld. 36 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 59 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 80 kr., špeh po 56 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 64 kr., svinjsko 58 kr., drobnjsko po 34 kr. — Piške po 50 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 87 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču) 2d gld., belo 20 gld.

Srečke

z dne 31. oktobra.

Dunaj:	7	51	74	27	58.
Gradec:	40	12	7	48	66.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo. krina v mm
31. oktobr.	7. zjutraj	734.84	— 3.2	bzv.	dež	10.8
	2. pop.	732.06	7.6	svzh. sr.	p. js.	dež
	9. zvečer	731.46	7.0	vzh. sl.	obl.	
1. novbr.	7. zjutraj	730.63	6.6	bzv.	dež	68.2
	2. pop.	729.87	8.8	jzpd. sl.	»	dež
	9. zvečer	731.58	9.6	»	»	

Odgovorni urednik J. Naglič.

Mnogo tisoč

oseb je vsled pregleda in navoda knjižnice »Der Krankenfreund« (Priatelj bolnikom) z preprostimi domačimi zdravili samo ozdravelo. Nobeden bolnik naj torej — naj uže boleha na katerikoli bolezen — ne zamudi, naročiti si malo knjižico iz Richterja zlagateljskega zavoda v Lipsiji. Treba pisati tja le na korespondenčnem listku n knjižica se mu vpošlje brez stroškov. (147) 21-4

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za **sifilitiko in kožne bolezni**, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navodu (58) 30

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele, ulesa, bolezni scála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dobi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariabillerstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi **pismo** in (pod molčečnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Predpasniki

neprekosljivo

največja zaloga

vsake oblike, velikosti in kakovosti

prodajejo se po **25 kr.** in više

pri (47) 17

J. C. Hamann-u.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratik 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratiko jako cenejše.

Odlikovan s tremi zlatimi in jedno svetlinjo za zaslugi

Fran Jožefov grenki vrelec

od davna iskrušena, izborna grenka voda.

Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti

Ravnokar išla je na svetlo v naši zalogi knjiga:

Prvo berilo in slovnica

za slovenske ljudske šole

sestavila Razinger in Žumer.

Cena vezani knjigi **24 kr.**, na vsakih 10 iztisov daje se jedna knjiga brezplačno.

Pripuščena je le-ta knjiga od vis. c. kr. naučnega ministerstva, da se uvede v učilnice, ter je toplo priporočamo slavnim šolskim oblastnikom in vsem slovenskim učiteljem. (160)

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 25 kr.

Brezovnik, šaljivi Slovenec, 60 kr., vezano 70 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Devoljan Miljenko, Mladini, 30 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor, 4 gld.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.

Gregorčič, poezije, drugi pomn. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.

Hrovat P. Florentin, kranjska mesta s petimi podobami. 60 kr.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesmi, 1 gld.

Jesenko Janez, Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoznanstvo za četrti razred srednjih šol. 45 kr.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr., IV. zvezek 70 kr. V. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mišič, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klašč, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr.

— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladine:

I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.

II. » » Peter rokodelčič, 36 kr.

III. » » Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.

Kobler A., Zgodovina Sorske in Preške fare, 30 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjigi 1 gld. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnani službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole. Sestavila Razinger in Žumer. 24 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 gld. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovnica. Vezan 2 gld. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.

Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.

Vošnjak I., dr., Poročilo o kmetijski enkėti dne 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, 50 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.

Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog, Pravljica za mladino. 20 kr.

Znidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčica, Trnjevo rožico (4° velike) po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Rudeči kapiol in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčici, Prilikovcu (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.